

MICHELE ZACKHEIM

PARIS'E SON TREN

Remzi Kitabevi

PARİS'E SON TREN / Michele Zackheim

Özgün adı: *Last Train to Paris*

Bu kurgusal bir eserdir. Tarihsel olaylara, bilinen kişilere ve yerlere yapılan göndermeler hayalidir.

© Michele Zackheim, Inc., 2013

Türkçe yayın hakları © Remzi Kitabevi, 2015

Yayın hakları, Kayı Telif ve Lisans Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır.

Her hakkı saklıdır. Bu yapıtın aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü, telif hakkı sahibinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

Yayına hazırlayan: Seyhan Dönmez

Kapak: Ömer Erduran

ISBN 978-975-14-1673-5

BİRİNCİ BASIM: Mayıs, 2015

Kitabın basımı 3000 adet yapılmıştır.

Remzi Kitabevi A.Ş., Akmerkez E3-14, 34337 Etiler-İstanbul
Sertifika no: 10705

Tel (212) 282 2080 Faks (212) 282 2090

www.remzi.com.tr post@remzi.com.tr

Baskı ve cilt: Remzi Kitabevi A.Ş. basım tesisleri
100. Yıl Matbaacılar Sitesi, 196, Bağcılar-İstanbul
Sertifika no: 10648

MICHELE ZACKHEIM

PARİS'E SON TREN

Türkçesi

Leyla İsmier Özcengiz

Remzi Kitabevi

Jane Lincoln Taylor için...

YAZARIN NOTU

1937 yılında Paris’te Eugen Weidmann adlı bir Alman vatandaşı, kuzenimi kaçırdı. Olay iki yılı aşkın bir süre Avrupa, İngiltere ve Amerika Birleşik Devletleri’nde gazete manşetlerinden inmedi. Olanlar beni müthiş heyecanlandığı için yaşananları bir belgesel romana dönüştürmeye karar verdim. Ayrıntılı bir araştırmaya giriştim. Berlin’e ve Paris’e gittim. Daha önce de bu türde yazmıştım. Ne ki yarattığım kurgu karakterler zaman içinde “gerçek” kişilerden daha çok ilgimi çekmeye başladı. Birkaçı hariç. Avukatlar Renée Jardin ve Moro-Giafferi gerçektir. Colette gerçektir. Janet Flanner gerçektir. Aurora Sand gerçektir ve sahiden de hepsi gerçek hikâyenin birer parçasıdır. Diğerleri hayal gücümün ürünüdür.

Önce gerçeği keşfet, sonra onu
istedięin gibi eğip bükebilirsin.

— MARK TWAIN

Bazı gün sözcüklerle uğraşamayacak kadar gergin olurum. İçimden bir türlü oturup yazmak gelmez. Canım giyinmek bile istemez. Üstümde eski püskü mavi şönil sabahlığım, ayakta terlik, evin içinde dolanıp dururum. Böyle günlerde yoğurdu kabından yer, çok kahve içerim. Hatta bazen viskiyi bile fazla kaçırdığım olur. Gazete okur, dünyanın gidişatı hakkında kendi kendimle konuşurum. Bunca yıldır herkes beni yaşlandıkça öfkemin dineceğine, gezegenimizin saçmalıkları karşısında daha hoşgörülü olacağıma inandırmaya çalıştı ama dedikleri çıkmadı. Kimi zaman rahatlamak için “belki bu kez tahminimde yanılırım” umuduyla bir gerilim romanına başlarım. Çoğunlukla günümün büyük kısmı hayal kurarak geçer. Sonra işim aklıma gelir. Köşe yazım beni beklemektedir. Nihayet sandalyeme çöküp yazmaya koyulurum. Bundan sonrası ilginç olmaya başlar. Zihnimde ve bedenimde bir değişim gerçekleşir. Aşk başa geçer. Kalemim sözcük tutkumu kışkırtır ve ben zevkten kıvranmaya başlarım. Hâlâ dolmakalem kullanmaya bayılırım. Kaymak gibi kalem ucunun, dünyada olup biteni akla mantığa sığdırmak çabasıyla, akışkan mavi mürekkebi kâğıt üstünde gezdirerek harfler, sözcükler yaratmasını hayranlıkla seyrederim. Kısa bir süre kalemle yazar, sonra kalemi kâğıttan ayırıp kapağını takar, parmaklarımı daktilonun tuşlarına yerleştiririm. Sonrasında *New York Courier*’deki haftalık köşe yazımı adeta hokus pokus marifetiyle yazarım. Aslında bunun sihirle,

büyükle ilgisi yoktur. Deneyim ve çok çalışmakla edinilmiş bir ritim, dil ve fikirler bütünüdür bu. İtiraf etmeliyim ki, bugün dahi ne zaman gazete sayfasını çevirip imza yerinde “R. B. Manon”u görsem içimi bir heyecan kaplar.

New York eyaletinin kuzeyinde alçalıp yükselen tepeler arasındaki eski evimi çok severim. Ahşabı zamanla boz bir renk almıştır. Sivri çatısı, süslü üçgen tepelikleri vardır. Kırmızısı solup gitmiş pencere çerçeveleri güneye doğru bel vermiştir. Evim bana Nevada’nın dağlarına serpiştirilmiş Viktorya tarzı evleri hatırlatır. Çocukluk yıllarımı hatırlamaya can atmasam da, hafızamda huzur veren, sevimli bir mimari saklıdır.

Evimin güneydoğuya bakan arka cephesinde bir pergola yer alır. On yıl önce güney tarafına bir mor salkım sarmaşığı dikmiştim. Önce pergola sütunlarından birine kol attı, tavan girişinin üstünden öbür tarafa sarktı, sonra tekrar yukarı tırmandı. Bu şekilde döne kıvrıla sağı solu sarmaya devam ediyor. Şimdi pergolanın çatısını sütunlar mı yoksa mor salkım mı taşıyor, bilemiyorum. Bildiğim bir şey varsa o da ilkbaharda çiçeklerinin salkımlar halinde sarkarak, lavanta renkli tülde bir saçak oluşturduğu.

Bir hatırlayış. Paris’e bahar gelmiş. Dükkânlar bir gecede mallarını kapı önlerine çıkarmışlar. Yeni kesilmiş çiçekler, özellikle mütevazı duruşlu mor menekşe demetleri, saksılarda pembe ve kırmızı sardunyalar, ötüşen muhabbet kuşları, bariton güvercinler, ciyaklayan tavuklar, soprano kanaryalar, dahası kabuklarına *J’aime Paris-Paris’e Aşığım* yazılı minik yeşil kaplumbağalar... Sokaklar, tıpkı benim alçalıp yükselen tepelerim ve tomurcuğa durmuş dağ çiçeklerim gibi, yeni mevsimle canlanmış.

1992 yılının ilkbaharı. Ufukta etrafı gözleyen kara bir bulut dışında hava berrak. Seksen yedi yaşında kocamış halim-

le sabah serinliğinde dizlerimin üstünde ayrıık otu yoluyorum. İçeride telefon çalıyor. Kahrolası! Hep ben dışarıdayken çalar. Telesekreter devreye girmeden doğrulup, pergola basamaklarını çıkıp, mutfağa dalıp telefonu açmam gerek. İmkânı yok yetişemem. Bu yüzden boş veriyorum.

Vakit öğleyi geçtiğinde terlemiş, yorgun ve bitik bir haldeyim. Nihayet sızılar içinde pergolanın yolunu tutuyor, üç basamağı çıkıyor, kendimi gölgedeki yeşili solup gitmiş sallanan koltuğa bırakıyorum. Gözümü tepelere dikip yeryüzüyle gökyüzünün gizemli eşiği olan ufku düşünüyorum— ve aklıma Eyfel Kulesi geliyor. Tanrım! Paris'te çalışalı altmış yıldan fazla olmuş. Ufku ötesini görmeye nasıl can attığım geliyor aklıma. Bunaldığım ya da her zamankinden daha sinirli olduğum günler, kent işi dağımın yani Eyfel Kulesi'nin tepesine tırmanırdım. Kollarımı parmaklıklara dayar, hayali bir denizin üstünden batıya, doğduğum Nevada'nın dağlarına doğru bakardım.

1940 yılında bir gün sabah erkenden her şey değişiverdi. Fransızlar Paris'i gümüş tabakta Almanlara sundular. Halkın bir bölümünden yoksun kalan kente tuhaf bir sessizlik çökmüştü. İlk aklıma gelen, dağımın yolunu tutmak oldu. St. Germain Bulvarı'ndan Seine Nehri'ne doğru yürürken, köşe başlarına sinen, duvarları siper alan, çirkin metilen mavisine boyalı penceyelerden ürkekçe geri çekilen Parisliler görüyordum.

Her yer SS subayı kaynıyordu. Üstünde *Gott Mit Uns-Tanrı Bizimle* yazan parlak gümüş tokalı, kalın siyah kemerli gri üniformalar giiyorlardı. Korkmuştum. Bu fatihlerin ne kadar sert ve merhametsiz olabileceklerini tecrübeyle biliyordum. Gene de vazgeçmedim. Nehir boyunda önce sola, kısa bir süre gittikten sonra tekrar sola saptım. Karşımda yükselen Eyfel Kulesi'ni ve ardındaki Champ de Mars Parkı'nı seyrederek d'Léna Köprüsü'nü geçtim. Parkı süsleyen yaşlı misket limonu ağaçları gölgelerini salıp serinlik veren şemsiyeler oluşturmışlardı. Başımı kaldırıp baktım.

Felaket ortadaydı. Eyfel Kulesi'nden aşağı, ortasında gamalı haçlı beyaz bir daire bulunan dev kırmızı bayrak sallandırılmıştı.

Zirveye çıkmak istedim ama asansörlerin hiçbiri çalışmıyordu.

Sabotaj. Nöbetçinin Alman mı yoksa Fransız mı olduğunu anlayamadım. Üniforması yoktu. Fransızca konuştum, anlamadı. Sonunda Almanca anlaşmayı başardık. Birilerinin mekanizmanın bazı önemli parçalarını söküp götürmüş olduğunu söyledi. Ben de merdivenden çıktım. Bu epeyce vaktimi aldı. Madeni basamaklar tehlikeliydi. Her an kayıp düşebilirdim. İnce tırabzan demirleri pek sağlam görünmüyordu. İkinci sahanlığa ulaştığımda soluk soluğaydım. Merdivenin geri kalan bölümünün zincir çekilerek kapatıldığını görünce memnun oldum. Paris'i tepeden seyredecek kadar yüksekteydim zaten. Kentin şaşırtıcı güzelliğiyle yıkıcı korku dalgası beni aynı anda çarpmıştı. Derin bir soluk alıp ufkun ötesindeki parlaklığa dalıp gidecek yerde, başımıza gelen felaketin etkisiyle felç olmuş gibiydim.

Yıllar sonra bu güzel yaz gününde, huzur dolu yemyeşil tepelerimi güven içinde seyretmekteyim şimdi. Artık tek düşmanım zaman.

Telesekreteri dinlemek ancak öğleden sonra aklıma geliyor. Kargo şirketi yarın uğrayacaklarına ilişkin mesaj bırakmış.

Birkaç hafta önce *Paris Courier*'nin bürosundan arayıp gazetenin yeni yerine taşınmakta olduğunu, çalışanların alt katı boşalttıklarını haber vermişlerdi. İkinci Dünya Savaşı'nın başından beri benim adıma depoda tuttukları sandığı isteyip istemediğimi soruyorlardı. Eski yaşantımdan bugüne taşınmış kalıntıların neler olduğunu merak ettiğimden "evet" dedim. Aslında şaşırmışım çünkü savaş sırasında gazetenin bulunduğu binanın alt katını su bastığını duymuştum. Belki duymayıp aklımdan geçirmiş de olabilirim. Buyurun notlarım geliyor işte!

Notlarımın kaybını mazeret göstererek yıllardır arşivi-mi düzenleme işini sallayıp durmuştum ama artık kaçıışı yoktu. Korkunç bir çalışma beni bekliyor, iş bayağı gözümü korkutuyordu. Birçok gazeteci gibi ben de hiçbir şeyimi atmam. Başınıza ne geleceği belli olmaz. Biri tutup sizi mahkemeye verebilir, araştırmacının biri derlediğiniz bilgilere ihtiyaç duyabilir ya da yazacağınız yeni bir yazı için geçmişe dönük bir inceleme yapmak isteyebilirsiniz. 1940 sonrası belgelerin tümü burada evde, kutulara rastgele tıklmış şekilde durur. Bazılarında ait olduğu yılın etiketi de yoktur.

Ertesi gün gökyüzü çelik grisi, parçalı bulutlu bir manzara sergiliyor. Ben de hava gibi melankoliye kapılmış durumdayım. Birden gök gürliyor. Yağmur boşandığı an kargo kamyonu geliyor. Kötü talih! Gelgelelim adam hiç tınmadan el arabasına bir şey yükleyip gençliğimi ihtiyarlık evime taşıyveriyor.

Şaşkınum. Karşımda bir paket değil eski kırmızı sandığım duruyor. Yüksek sesle “İnanılır gibi değil,” diye söylenip oturacak bir yer arıyorum.

Sandığa dinlenme halindeki bir canavarı seyreder gibi bakıyorum. “Hadi, aç şunu Rosie,” diyorum kendi kendime, “Korkacak ne var?” Ama kilitler geçen zamanla adeta kaynayıp açılması olanaksız bir hal almış. İçim sızlıyor. Gidip dolaptan keskiyle çekiç alıp kilitleri köşelerinden hafifçe zorluyorum. Bir süre sonra ellerim ağrıyor ama inat ediyorum. Büyülenmiş gibiyim. Az sonra sandığın kenarında ufak bir paslı toz kümesi oluyor ama kilitler hâlâ taş gibi. Bu defa keskiyi kilitlerden birinin göbeğine yerleştirip çekici indiriyorum. Aynı işlemi ikinci kilide de uyguluyorum. İkisi de şak diye açılıyor.

Bekliyorum.

Gidip bir kadeh viski dolduruyorum kendime.

Sonra sandığı açıyorum.

Tıkılıp kalmış zamanın kokusu dışarı süzülüyor.

Orada en üstte George Sand'le Balzac'ın yanı başında, arası-
na sıkıştırılmış notlarla Freud'um duruyor. Ah hayır, bu benim
değil, Andy Roth'un ki. Olur da eski şeytanlar çıkıp sevgili evi-
me doluşur diye açmak istemiyorum. Hah işte, benimki de bu-
radaymış. Bu da diğeri kadar eski ve yıpranmış, ama içi benim
daktilomdan çıkma notlarla, tarafımdan çizilmiş satırlarla ve sa-
yısız ünlem işaretiyle dolu. O zamanlar her şey o kadar önem-
li, dramatik ve trajikti ki. Kafam dağılmasın diye Freud'u şim-
dilik bir yana koyuyorum. İkinci sırada Avrupa'da yazdığım bir
grup makale var. Dikkatli olmalı. Kâğıtlar sararıp incelmış, ko-
layca yırtılabilir. Bunları daha sonra incelerim.

Sırada pelür kâğıda elle yazdığım bir deste not var. Kâğıtlar
o kadar ince ve narin ki... Mürekkebi solmuş ama hâlâ oku-
nuyorlar. Bu notlar dünyanın nasıl delirdiğine tanıklığımdı. Bir
arkadaşım anlatmıştı, bir gün eski gazetelerden birini rastgele
açtığında, bütün o arayışları, karmaşa ve öfkeyi yeniden yaşar
gibi olmuş. Hepsini bir defada insafsızca kucaklayıp geçmekte
olan çöp kamyonuna fırlatmış. Bana "Kamyon iyi ki tam o an-
da oradan geçiyordu," demişti. "Yoksa hepsini okumaya kalkar,
sonra da kendimi bir köprüden aşağı atardım!" Ben olaya baş-
ka bir açıdan bakıyorum. Eski benliğimi okumak ilginç olacak.
Meraktayım. Acaba ne derece dürüst biriydim ben? Bir gazeteci
olarak gerçek daima çekmiştir beni. Gençken gerçeği söylemek
konusunda çok mu kararlıydım sahiden?

Yağmur bardaktan boşanırcasına yağıyor. Teneke çatı be-
ni korumasına koruyor ama tepede müthiş bir takırtı kopu-
yor. Varsın kopsun. Ben sözcüklere ve anılara sarınmışım şim-
di. Gençlik yıllarımdan kalıntıları duruyor önümde. Merak edi-
yorum, kimdim ben? Kanepeye yayılıp okumaya başlıyorum.

Yıl 1933. Okyanusu aşır *Paris Courier*'nin yazı işlerinin ikinci katına adım attığım anı hatırlıyorum. Vakit gece yarısıydı. Tımarhaneye girdiğimi sanmışım. Etraf hareketli bir boks ringinin resmedildiği bir George Bellows tablosunu hatırlatıyordu. Griler, toprak sarıları, araya serpiştirilmiş başka renkler... Sigara, puro ve pipo dumanından göz gözü görmüyor, bütün bu duman rutubet emmiş kâğıt ve bayat mürekkep kokusuna karışıyordu. Gözlerim yanmıştı. Muhabirler salonun orta yerinde kare bir alan oluşturan, üstü çizilip örselenmiş, çay ve kahve fincanlarından kalma halka biçimli izlerle dolu kocaman meşe masalarda çalışıyorlardı. Masaların üstünde o gürültü ve telaşa inat ağır ağır salınan çıplak ampuller asılıydı. Duman yoğun, ışık azdı. Redaktörler salona gelişigüzel konmuş kırık dökük masalarda eski daktiloların tuşlarını tangırdatıp duruyorlardı.

Boğucu bir yaz gecesi olduğu halde erkeklerin çoğunun başında fötr şapka vardı. Gömlek kollarını gelişigüzel sıvamışlar, yaka düğmelerini açmışlar, kravat düğümlerini gevşetmişlerdi. Tablalarda ya da dudak kenarlarında tüten sigaralar vardı. Üstümdeki basit siyah pantolon bacaklarımı sıkıyordu. Dökümlü beyaz bluzumu giymekle hata etmişim. Terden sırtıma ve karnıma yapışan kumaş, sutyenimi ve göğüslerimi bütün ortaya çıkarmıştı. Ayaklarım yeni aldığım düz siyah ayakkabılar içinde terleyip şişmişti. Merdivenin başında –açıkçası korkudan– taş kesilmiş gibi duruyor, gözlerimi salonda gezdiriyordum.

Gazetecilerin bir bölümü yüksek pencerelerden sokağı görüyordu. Diğerleri rutubetli duvarlara dönük oturmuştu. Duvarlarda sararmış gazete kupürleri, lekeli dosya kâğıtları, savaş öncesi Avrupası'na ait güzel ama solmuş gravür haritalar göze çarpıyordu. Daktilodan hırsla çıkarıldıktan sonra buruşturulup fırlatılmış atık kâğıt yığınının üstünde sigara izmaritleri, ucu ıslak puro artıkları ve boş bira şişeleri vardı. Loş girintilere pis gö-

rünüslü tükürük hokkaları konmuştu. Yalnızca birkaç kişi konuşuyor, diğerleri salonun bir ucundan diğerine birbirlerine bağırıp duruyorlardı. Otomatik yazı makinelerinin sesi duyuluyor, sokakta klakson çalan taksilerin dinmek bilmeyen sinir bozucu gürültüsü içeri doluyordu. Aslında New York'ta çalıştığım haber merkezini anımsatan bildik bir manzaraydı bu. İlk Parisli hamamböceğimi izlerken salondaki tek kadın olduğumun farkına vardım.

Elinde birasıyla düzeltme yapmakta olan bir adam “Birine mi bakmıştınız?” diye sordu.

“Yazı işleri müdürü Bay Ramsey’i arıyorum,” dedim. “Adım R. B. Manon.” El sıkıştık.

Biralı adam camlı bir bölmeyi işaret etti. “İşte orada. Mahşerin efendisi. Size iyi şanslar.”

Bay Ramsey eli ayağı küçük, kolları kısa, tıknaz, bodur bir adamdı. Tam tepesinde ters çıkan bir tutam sarı saç göze çarpıyordu. Sivilceli, küçük, kırmızı bir burnu vardı. Oldukça güzel sayılabilecek mavi gözlere sahipti. Beyaz üstüne mavi puanlı bir papyon takmıştı. Beni görünce alayla “Vay vay vay,” diye mırıldandı. “Bana genç bir bayan yollamışlar demek. R. B. ismini görünce seni erkek sanmıştım. Cemiyet haberlerine ne diye bir erkek gönderdiklerine akıl erdiremedim. Herhalde eşcinseldir dedim.” Gücünü göstermek ister gibi elimi kuvvetlice sıktı.

Ciddiyetimi bozmadan gözünün içine baktım. “Adım Rose Belle Manon. Bana R. B. diyebilirsiniz.”

Adam beni tuhaf bir bakışla süzdü: “Süslünün biri olmadığın iyi. Seninle rahat çalışacağız.”

Yeni evim Paris’in sol yakasında Sorbonne Meydanı’ndaki Hôtel Espoir’dı. Fransızcada “umut” anlamına gelen adı gayet yanıltıcıydı; otel, gri taş üstüne atılmış gri boyası zamanla kabarmış,

görüntüsü insana hüznü veren köhne bir yerdi. Odama günde elli sent ödüyordum. Otel, çatısında da iki odası olan beş katlı bir binaydı. Odalar, soğuk mavimsi bir ışık veren ampullerle aydınlatılmış uzun ve loş koridorlara açılıyordu. Asansör yoktu. Neyse ki odam ikinci kattaydı. Çoğu kapının kilidi bozuktu. Buraya otel yerine barınak demek daha doğru olurdu. İnsanların odama dalmasına alışık olmadığım için ilk günler bayağı tedirgin olmuştum. Odalar birbirinin aynısıydı. Akşam içkiyi fazla kaçıranın sabah yanlış yatakta uyanması ihtimali müşteriler arasında espri konusu haline gelmişti. Sıcak suyum olmasa da odamda lavabo vardı. Üstündeki çirkin lekeleri ne kadar ovduysam çıkaramamıştım. Lavabonun üstünde çerçevesinin yaldızı solmuş eski bir ayna asılıydı. Odalar dar ve uzundu. Hepsinde sokağa ya da benimkinde olduğu gibi çöp yığılı avlu ya bakan, balkon kapısına benzer o çift kanatlı uzun pencerelerden vardı. Avlunun karşı tarafında Madam Canari adını taktığım ihtiyar bir kadın yaşıyordu. Devamlı pembe kolalı önlük takar, başından çiçekli kırmızı eşarabı eksik olmazdı. Saat kaç olursa olsun beni gördü mü karşıdan “Günaydın!” diye seslenirdi. Beslediği kanaryalar bıkıp usanmadan şakıyıp durur, avluyu o güzel ötüşleriyle şenlendirirlerdi. Uçuştukça bana sarı taç yaprakları rüzgârda savrulan hor çiçeğini hatırlatırlardı. Sahip olduğum bu bir avuç doğadan ve komşuluk gösteren kadıncağızdan pek memnundum.

Nevada’dan getirdiğim Kızılderili battaniyemi yamru yumru şilteli dar yatağımın üstüne sermiştım. Kolları kirden kabuk bağlamış kahverengi koltuk harap ama rahattı. Birileri merdivenden inip çıktı mı yatağımla koltuğum arasında duran kahverengi abajurun saçakları titreşip dans ederdi. En sevdiğim eşyam Porte de Clignancourt’daki Marché aux Puces yani bitpazarından aldığım Téalémit marka radyoydu. Zaman geçip dünya savaşın eşğine yaklaştıkça müziğe duyduğum susamışlık git gide

artıyordu. Yatağımın yanındaki duvara Seine boyundaki kitap tezgâhlarının birinden aldığım Bal Musette dansçılarının afişini asmıştım. Ferforje demirli daracık balkonumda da yeni aldığım dört sakı kırmızı sardunya duruyordu.

Beni otele buyur eden aslen Colorado'nun Golden kasabasından olan eski muhabir dostum Andy Roth'du. Onu *The New York Courier*'deki kısa görevim sırasında tanımıştım. Andy "Senden iki oda ötede kalıyorum," dedi. "İç karartıcı bir yer olduğunun farkındayım ama alışsın. Bizim Vahşi Batı'ya hiç benzemediği kesin."

Nereye baksam bir haber konusu görüyordum. Küçük kasaba kökenli olduğum için insan çeşitliliği beni şaşırtıyordu. "Buradan ölene dek haber çıkarabilirim," dedim Andy'ye. "Bütün dünya bu çatının altına sığışmış gibi."

"Haklısın," dedi Andy. "Ben hiç o açıdan bakmamıştım."

Otelin bir göçmen barınağı olduğunu öğrenmekte gecikmedim. Çoğu uydurma isim ve sahte kimlik kullanıyordu. Her an başları belaya girebilirdi. Nefretten kaçıyorlardı ve ölüm tehdidi altındaydılar. Bunlar politika bıçağının keskin kenarında var olmaya çalışan Yahudiler, komünistler ve eşcinsellerdi. Otel görevlileri Madam ve Mösyö Pleven kendilerini Marksist olarak tanımlıyorlardı. Duvara Marx'ın resmini asmış olmalarına karşın onlarla Marksizm hakkında sohbet etmeyi başaramamıştım. Moda diye onun yandaşı görünmek istemiş olabilirlerdi. Orasını bilemiyorum ama gördüğüm kadarıyla oteli ustalıkla çekip çeviriyor, müşterileri resmi yetkililerden saklıyor olma-tan gurur duyuyorlardı. Polisin aylık olarak yaptığı baskınlar-da Mösyö Pleven müşterilere anında haber uçurur, hepsi sessizce bodrum kata inip gizli bir kapıdan bitişik binaya geçerlerdi. Ben oteldeysem saklanma gereği duymazdım. İkamet izin belgem, Amerikan pasaportum ve gazeteci kimlik kartlarım daima el altında dururdu.

Otel müşterileri arasında gece gündüz daktilo başında haber yazan gazeteciler dışında biri kınalı saçlı, biri oksijen sarışını, diğeri de saç kömür karası boyalı üç fahişe vardı, sonra oğlanlara düşkün, zengin, cömert ve ciddi duruşlu Londralı bir ayaş kadın, bulvarlarda İran halıları satan Polonyalı bir komünist, Berlin yakınlarındaki aynı köyden gelen Alman Yahudisi iki lezbiyen çift, yalnızca Yidişçe^(*) konuşan bir Roman cilt ustası, karısı Paris EXPO'da bir Rus kitapçısında çalışan, günde altı saat egzersiz yapan bir çellist, beni her görüşlerinde fısıltıyla “*Dobra dan-İyi Günler*” diyerek selam veren loş koridorların gediklisi Belgradlı iki Sırp, Roma'daki ailesine ayakkabı kutusu içinde para gönderen lüks ayakkabı imalatçısı bir İtalyan Yahudisi, korkudan odalarından pek dışarı çıkmayan Polonyalı Katolik bir karıkoca, otelde karısı ve iki çocuğuyla kalan Les Ballets des Paris ekibinden bir balet, İngiliz stili peyzaj uzmanı olarak Lüksemburg Bahçeleri'nde çalışan bir bahçıvan, aslen Ohio'lu olup parasızlıktan kendini Paris'e atmış olan, “incinmiş ruhum”u bekleyen kaderin ne olduğunu bilebileceğine beni inandırmaya çalışan Hintli medyum Bayan Ruska, kürk eldiven imalatı yapmakla birlikte uzmanlık alanı evcil kedilerin doludurulması olan Fransız Katolik bir tahnitçi... Bir keresinde bana “İnanın Bayan Manon,” demişti, “Bu kedi kürkü eldivenlerle teninizi ovmak sizi odalarımızdaki o gülünç, nafile kömür sobalarından çok daha iyi ısıtır.” İkinci katta parka bakan odada Bay Hin yaşıyordu. Çin'den sürgün edilmiş, Fransız Komünist Partisi yanlısı ünlü bir şairdi. Onunla ahabap olmuşum. Bir de savaşın başından beri otelde kalan yaşlı bir kadın vardı. Hep siyahlar giyerdi. Köşedeki dükkânında yün satıyordu. Raflardaki karton kutular, canlı kırmızı, kızıl, parlak turuncu, zümrüt yeşili, lacivert, Hint sarısı yün çileleriyle dolup taşardı. Dükkânı

(*) Yidişçe: İbranice ile karışık bir Alman lehçesi.

Michele Zackheim
PARİS'E SON TREN

***Amerikalı bir kadın gazetecinin, II. Dünya Savaşı'na
uzanan yıllarda Paris ve Berlin arasında geçen
sürükleyici yaşam öyküsü...***

Paris'e Son Tren, Nazilerin giderek güç kazandığı ve ufukta savaş tehlikesinin belirdiği bir dönemde, Avrupa'da dış haberler muhabiri olarak görev yapan Rose Manon'un öyküsünü anlatıyor.

Amerika'nın küçük bir kasabasında doğan Rose, New York'ta bir gazetede iş bulup düşlerini kovalamaya başlar. Gazetenin erkek ağırlıklı haber merkezinde kısa bir süre sonra kendini kanıtlar. Bu arada, ailesinin kendisinden gizli tutmaya çalıştığı bir gerçeği, yarı Yahudi asıllı olduğunu öğrenir.

Ünlü bir savaş muhabirinin önermesiyle gazeteciliği Avrupa'da sürdürmeye karar veren Rose, görevi dolayısıyla bir süre Paris'te, sonra Berlin'de yaşar. Colette ve Janet Flanner (Genêt) gibi dönemin ünlü aydınlarıyla dostluk kurar; bu arada gönlünü bir direnişçi sanatçıya kaptırır. Üçüncü Reich gücünü ve baskısını artırdıkça, olaylar akıllara durgunluk verici bir hızla gelişir. Kendini kısıvrak yakalandığı bir terör dehşeti içinde bulan Rose, aynı zamanda yüreğini parçalayan bir seçim yapmak zorundadır.

*Elinizden bırakamayacağınız,
bitirdikten sonra da etkisinden kurtulamayacağınız
olağanüstü bir roman...*

www.remzi.com.tr

ISBN 978-975-14-1673-5

9 789751 416735

₺ 20,00